

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Budaházi Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző dr. Budaházi János ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a dr. Szatmári Csaba kamarai jogtanácsos (**I. rendű alperesi képviselő címe**) által képviselt I. rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű és a Baltás Ügyvédi Iroda (**II. rendű alperesi képviselő címe**, ügyintéző dr. Baltás Dániel Balázs ügyvéd) által képviselt II. rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. július 2. napján kelt 8.G...../2018/25. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes az I. rendű alperessel (korábbi neve: Zrt., majd **S.C.F.P. Vállalkozás Zrt.**) 2006. július 28-án kötött deviza alapú kölcsönszerződést. I. rendű alperes mint hitelező 1.300.000 forintnak megfelelő, a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamon kalkulált, svájci frankban nyilvántartott kölcsönt nyújtott a felperes részére gépjármű vásárlására.
- A kölcsönszerződés 3. és 6. pontja szerint az induló kamatláb 15,19%, a THM 17,68% volt. A kölcsön futamideje a 4. pont szerint 72 hónap.
- A szerződés 5. pontja szerint az induló havi törlesztőrészlet a szerződéskötéskor érvényes árfolyammal kalkulálva 27.816 forint, melyet a hirdetményben közzétett díjak és az árfolyamtartalék növelnek. A havi törlesztőrészlet összege a deviza árfolyam változásai függvényében változik, a havi esedékes törlesztőrészletek az aktuális deviza árfolyam alapján árfolyam-periódusonként kerülnek meghatározásra.
- A szerződés 8. pontja szerint a szerződés feltételeit a szerződéshez mellékelte ÁSZF rendezi, melynek hiánytalan átvételét az adós a szerződés aláírásával elismerte.
- A szerződés 12. pontja szerint az adós tudomásul vette az ÁSZF-ben foglaltakat, és azt, hogy az a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezi, a később kiküldendő törlesztési tervvel együtt, mely rögzíti a folyósítás időpontját, a törlesztőrészleteket és azok esedékességét. A havonta forintban fizetendő törlesztőrészlet árfolyam-periódusonként kerül meghatározásra, az árfolyamváltozásból eredő kockázatot teljes mértékben az adós viseli.
- Az ÁSZF 4.1. pontja szerint a hitelező által nyújtott kölcsönösszeg megegyezik a kölcsönszerződés szerinti forint összeggel. A kölcsön folyósításakor a hirdetményben meghatározott bank a teljesítést megelőző második munkanapon a jegyzett deviza vételi árfolyamán kerül kiszámításra a kölcsön

devizában nyilvántartott összege, a kölcsönösszeget ezen időponttól kezdve a hitelező devizában tartja nyilván. A törlesztőrészeket a hirdetményben meghatározott bank, a kalkulációt megelőző második munkanapon jegyzett deviza eladási árfolyama figyelembevételével számolja ki forintban a hitelező. A devizában fennálló tartozás forint összege a jóváírásakor a jóváírási napot megelőző második napi árfolyammal újraszámításra kerül, a különbözettel a hitelező az adóssal elszámol.

Az ÁSZF IV.4.4. pontja szerint a hitelező az ügyfél írásbeli kérelmére a futamidő során egy alkalommal a hirdetményben meghatározott díj ellenében átváltoztatja a kölcsönt forint alapú törlesztésre.

Az ÁSZF IV.4.5. pontja szerint a havonta esedékes törlesztőrészlet kalkulálásakor a hitelező az aktuális árfolyamon felül árfolyamtartalékot számol fel, melynek célja az árfolyam változásaiból adódó eltérések mérséklése. Az árfolyamtartalék összege a szerződés IV.6. pontjában meghatározottak szerint a következő árfolyam-periódusban kerül elszámolásra. Az árfolyamtartalék mértéke a mindenkor hatályos hirdetményben kerül megjelölésre.

Az ÁSZF IV.4.6. pontja szerint az árfolyamváltozásból eredő különbözet úgy kerül elszámolásra, hogy ha a különbözet túllépi a 4.5. pontban meghatározott árfolyamtartalék összegét, akkor a következő fizetési periódusban a hitelező a túllépés összegével az esedékes törlesztőrészlet összegét megnöveli, míg ellenkező esetben csökkenti.

Az ÁSZF V.4.7. pontja szerint a szerződés 4.6. pontjában meghatározott árfolyamperiódus úgy kerül meghatározásra, hogy annak hossza megegyezik azon időszakkal, ameddig a hitelező az adós részére postai készpénzáttutalási megbízást küld.

Az ÁSZF XII.12.4. pontja szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk., a Hpt., az ÁSZF üzletszabályzat, illetve a hirdetmények az irányadók. A kölcsönszerződés tartalmazta a kizárólagos illetékességet.

A kölcsönösszeg 2006. augusztus 1-jén került folyósításra. Az akkor érvényes árfolyam 171,05 forint/CHF volt, a kölcsön összege 1.300.000 forint, mely 7600,12 svájci franknak felelt meg. A kölcsönszerződés megkötésekor a felperes nyilatkozott a hirdetmény tudomásul vételéről, mely szerint az árfolyam meghatározása akként történt, hogy a szerződés általános feltételei 4.1. pontjában meghatározottak szerint a kölcsön deviza összege megállapításakor a HVB Bank Rt. aktuális devizaárfolyamát veszi figyelembe a hitelező. A hitel törlesztőrészek számításakor az árfolyamváltozásokból adódó eltérések mérséklése érdekében a hitelező ún. árfolyamtartalékot kalkulál és az eladási árfolyamot használja. A svájci frank alapú hitelkonstrukció esetén az árfolyamtartalék mértéke az aktuális árfolyam 4%-a, de minimum 7 forint, csoportos beszedési megbízásos fizetési mód esetén 3%, de minimum 5 forint. Az árfolyamtartalék minden árfolyamperiódusban a kalkuláció időpontjáig lekönyvelt törlesztésekre elszámolásra kerül. Amennyiben a befizetések többletet eredményeznek úgy a többlet a következő árfolyamperiódus első befizetése összegét csökkenti. Amennyiben nem biztosít elegendő fedezetet az árfolyamtartalék úgy a különbség a következő árfolyamperiódus első befizetése összegét növeli.

- [2] A felperes a kölcsönszerződés aláírását megelőzően 2006. július 28-án gépjárművásárláshoz magánszemély részére elnevezésű kölcsönigénylést írt alá, melyben rögzítésre került, hogy a hitel devizaneme svájci frank, a kölcsön összege 1.300.000 forint. A kölcsönigénylés aláírásával felperes elismerte, hogy a kölcsönigénylés elválaszthatatlan mellékletét képező általános tájékoztató levelet átvette.
- [3] Az általános tájékoztatóban felhívták felperes figyelmét, hogy azt gondosan olvassa át. Az általános tájékoztató az alábbiakat rögzítette: "Felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy a devizaalapon nyilvántartott kölcsönök esetében a havi törlesztőrészek nagysága a deviza kamatlábak és az árfolyamváltozások miatt változhat. Figyelembe véve a gazdasági környezetünk változásait, valószínűsíthető, hogy az Ön havi törlesztőrésze, illetve a hátralevő tartozása emelkedni fog, ezért

kérjük, hogy abban az esetben válasza a deviza alapú hitelkonstrukciót, amennyiben jövedelme vélelmezhetően lépést fog tartani a várható árfolyamváltozásokkal, tekintettel arra, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden kockázat Önt terheli." Rögzítette azt is a tájékoztató, hogy a szerződés futamideje alatt lehetősége van az ügyfélnek a szerződés módosítására, díj megfizetése mellett.

- [4] Az általános tájékoztatóban felhívták felperes figyelmét, hogy azt gondosan olvassa át. Az általános tájékoztató az alábbiakat rögzítette: "Felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy a devizaalapon nyilvántartott kölcsönök esetében a havi törlesztőrészek nagysága a deviza kamatlábak és az árfolyamváltozások miatt változhat. Figyelembe véve a gazdasági környezetünk változásait, valószínűsíthető, hogy az Ön havi törlesztőrésze, illetve a hátralevő tartozása emelkedni fog, ezért kérjük, hogy abban az esetben válasza a deviza alapú hitelkonstrukciót, amennyiben jövedelme vélelmezhetően lépést fog tartani a várható árfolyamváltozásokkal, tekintettel arra, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden kockázat Önt terheli." Rögzítette azt is a tájékoztató, hogy a szerződés futamideje alatt lehetősége van az ügyfélnek a szerződés módosítására, díj megfizetése mellett.
- [5] A felperes az I. rendű alperestől megkapta a törlesztési tervet, mely szerint a kölcsönösszeg 1.300.000 forint, 7600,12 CHF, a futamidő 72 hónap, a folyósítási árfolyam 1 CHF = 171,05 forint, a törlesztési árfolyam 172,25 forint, a havi törlesztőrészlet összege 161,49 CHF. A törlesztési terv a futamidőre lebontva tartalmazta a havi törlesztőrészek esedékességét, azok összegét, lebontva kamat és tőkeösszegre, a havi lebontás során a fennmaradó tőketartozás összegét is. Rögzítésre került a törlesztési tervben az induló törlesztőrészlet számítása körében, hogy a tőke + kamat 27.817 forint, mely 600 forint havi zárlati díjat és 805 forint árfolyamtartalékot tartalmaz.
- [6] I. rendű alperes 2011. június 1-jén a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, mivel a felperesnek 752.095 forint tartozása állt fenn. Az I. rendű alperes a kölcsönszerződésből eredő követelését 2011. december 2-án engedményezte II. rendű alperesre, erről felperest értesítette.
- [7] I. rendű alperes 2015. április 22-én elszámoló levelet küldött felperesnek a 2014. évi XL. törvény alapján. Az elszámolás kapcsán megállapította, hogy 248.145 forint összeget tisztességtelenül számított fel, ezt felperes javára elszámolta. Az elszámolás felülvizsgálatnak minősül.
- [8] Felperes a kölcsönszerződés 12. pontja, illetve az ÁSZF XII.12.4. pontja semmisségének megállapítására irányuló keresete kapcsán az elsőfokú bíróság - felperes személyes meghallgatása és **B. Z. Gy.** tanú meghallgatása után - a 8.G...../2017/25. számú végzésével a per tárgyalását az Európai Unió Bíróság előtt C-51/17. számon folyó előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette.
- [9] Felperes az eljárás folytatását követően módosított kereseti kérelmében a perbeli kölcsönszerződés 12. pontja tisztességtelenségének megállapítását kérte az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. § (1) bekezdése, 209/A. §-a, 4. § (1) és (4) bekezdése, 205. § (3) bekezdése, valamint az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdése alapján, továbbá a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítását a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja, 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Állította, a kölcsönszerződés 12. pontja tisztességtelen, az a teljes szerződést érvénytelenné teszi, az árfolyamkockázat viselésére felperes nem köteles. Kérte a szerződés hatályossá nyilvánítását azzal, hogy felperesnek 2011. június 30-án 63.192 forint tartozása áll fenn, vállalta azt megfizetni. Kérte II. rendű alperest az ítélet türéseire kötelezni, továbbá alperesek perköltségben marasztalását.

Előadta, az ÁSZF XII.12.4. pontja tisztességtelen. Az ÁSZF-et a hitelező ügyintézője nem adta át, tartalmát nem magyarázta el. A kizárólagos illetékességi kikötés tisztességtelen. Utalt ebben a körben a 2/2011. PK vélemény 5.a.) pontjára. Előadta, ez nem önálló kereseti kérelem csak a hatáskör, illetékesség megállapítása során kérte figyelembe venni a kikötés tisztességtelenségét.

Az árfolyamkockázati tájékoztatás nem volt megfelelő, nem volt világos és érthető, az nem felelt meg a Ptk. 209. § (4) bekezdésének, a 6/2013., 2/2014. PJE-ben, illetve az EUB C-51/17. döntésében foglaltaknak. Utóbbi döntést részletezte, hivatkozott továbbá az EUB C-118/17. határozatában foglaltakra is. A perbeli szerződés semmisségét illetően hivatkozott a Hpt. 213. § (1) bekezdése a) és e) pontjára, arra, a kölcsönszerződés nem tartalmazta a szerződés tárgyát, felperes fizetési kötelezettsége forintban volt meghatározva, devizát nem kapott. A szerződés nem tartalmazta azt sem, hogy milyen árfolyammal kell átszámolni a törlesztőrészleteket, az esedékességet sem.

[10] I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Utalt arra, a vonatkozó jogszabályoknak a tájékoztatás megfelelt. Az árfolyamkockázat tekintetében a felperes aláírásával elismerte az általános tájékoztató átvételét, megismerését, annak szövege magába foglalta a kockázatfeltáró nyilatkozatot. A kölcsönszerződés 12. pontja és a kapcsolódó okiratok világos tájékoztatást adtak.

[11] II. rendű alperes is a kereset elutasítását kérte. Megbízási szerződés alapján 100.000 forint perköltség megfizetésére kérte a felperest kötelezni.

Hivatkozott arra, hogy az ÁSZF I. rendű alperes honlapján megtekinthető volt a szerződéskötés előtt is. Ha az ÁSZF-et felperes nem ismerte meg, nem olvasta el, ez olyan önhiba, melyre nem hivatkozhat. Az ÁSZF, illetve a kölcsönszerződés tartalmazta a megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról. Hivatkozott a felperessel szembeni elvárhatóságra, továbbá az 1/2016. PJE-re és a 6/2013. PJE-re. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára alapított kereset kapcsán utalt a kölcsönszerződés 1., 4., 5. pontjára, a 6/2013. PJE-re és az 1/2016. PJE-re azzal, hogy a kölcsönszerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pont követelményének, ha a kölcsön összegét forintban határozza meg, feltéve, hogy a kölcsönösszeg deviza kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pont kapcsán hivatkozott az 1/2016. PJE-re azzal, a kölcsönszerződés megfelelő, ha kiszámítható módon tartalmazza a törlesztőrészletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat.

[12] Az elsőfokú bíróság a felfüggesztett eljárást folytatta, **B. Z-t, N. K-át, B. F-et és W. R-ot** hallgatta meg tanúként. Az elsőfokú bíróság 2019. július 2. napján kelt 8.G...../2018/25. számú ítéletével felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg I. rendű alperesnek 65.000 forint, II. rendű alperesnek 76.200 forint perköltséget. Akként rendelkezett, hogy a feljegyzett 78.000 forint eljárási illetéket az állam viseli. Az ítélet indokolásában kifejtette, a felek közt fogyasztói kölcsönszerződés jött létre. A szerződési feltétel érvénytelensége a szerződéskötés időpontjára visszavezetve volt vizsgálható, és a 2006. július 28. napján hatályos jogszabályok szerint. Az akkor hatályos Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdése, 209/A. § (2) bekezdése, illetve és a Tanács 93/13. EGK irányelv 3. cikk (3) bekezdése mellékletének 1.q.) pontja, a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés i) pont, továbbá eseti döntések, valamint a Pp. 30/A. §-a felhívása után megállapította, a felperes az illetékességi kikötés tisztességtelenségére hivatkozott, bár annak megállapítását kereseti kérelmében nem kérte. Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet érdemben tárgyalta, a 2/2011. PK vélemény 5.b) pontja, a Pp. 23. § (1) bekezdés k) pontja és Pp. 30/A. §-a rendelkezésére figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta az árfolyamkockázati tájékoztatás meglétét, és e körben a kölcsönszerződés 12. pontja tisztességtelenségét. A Ptk. 203. § (6) bekezdés, a 203. § (7) bekezdés, 205. § (3) bekezdése felhívása után utalt arra, a kölcsönszerződés 12. pontjában, illetve az ÁSZF-

ben foglaltak a szerződés részét képezik, az abban foglaltak tisztességtelensége vizsgálható. Utalt a 2/2014. PJE 1. pontjára és a 6/2013. PJE 3. pontjára, valamint a Pp. 164. § (1) bekezdésére és a Pp. 206. §-ára.

Az elsőfokú bíróság tárgyaláson tájékoztatta I. rendű alperest, hogy az ő általa bizonyítandó tény a jogszabályoknak megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatás megadása, illetve annak bizonyítása, hogy a szerződéskötés előtt adósnak lehetősége volt a szerződés általános feltételei tartalmát megismerni, és azt kifejezett vagy ráutaló magatartással adós elfogadta.

Az elsőfokú bíróság tájékoztatta felperest, hogy ha az árfolyamkockázati tájékoztatás nem megfelelő, nem világos volt, ennek a bizonyítása őt terheli, illetve az árfolyamkockázat nem valós, korlátozott volta az ő általa bizonyítandó tény.

- [13] II. rendű alperes ebben a körben úgy nyilatkozott, az ÁSZF I. rendű alperes honlapján a mai napig megtekinthető, és ez így volt a szerződéskötés előtt is. Ezt a felperes nem cáfolta, személyes meghallgatása során előadta, „az ÁSZF-et nem kérte el, de tudomásul vette és kész, hogy azok vannak”. A kölcsönszerződés 8. pontja rögzítette az ÁSZF átvételét. Az átvételt a szerződés aláírásával felperes igazolta, így nem csak lehetővé tette az I. rendű alperes az ÁSZF tartalma megismerését, de azt át is adta, így az a szerződés részévé vált. Az I. rendű alperes a kölcsönszerződés 12. pontja, az általános tájékoztató, illetve az ÁSZF 4.4.1., 4.4.5., 4.7. pontjaival igazolta, hogy az árfolyamváltozás lehetőségéről tájékoztatást nyújtott, ismertetve a felperessel az árfolyamkockázatot, annak hatását. Kifejezetten felhívta a figyelmet a felperes felé, hogy a gazdasági környezet változásaira figyelemmel valószínűsíthető a tőketartozás és a törlesztőrészlet emelkedése. Felhívta a figyelmet arra is, hogy csak akkor válassza felperes a deviza alapú konstrukciót, ha a jövedelme várhatóan lépést tud tartani a várható árfolyamváltozással, mivel a kockázatot teljes mértékben ő viseli. A kölcsönszerződés 5. pontja, az ÁSZF 4.4.5. pontja és a hirdetmény rögzítette az árfolyamtartalék képzését, melynek célja az árfolyamváltozásból adódó eltérések mérséklése volt. A nyújtott tájékoztatás az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül világos és érthető volt, megfelelő időben is történt. Utalt a felperessel szembeni elvárhatóságra, valamint a 6/2013. PJE-re, arra, a tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére.

Utalt a C-227/18. Európai Unió Bírósága által hozott határozatra, a C-51/17. ügyben hozott határozatra, és arra, az I. rendű alperes által adott kockázatfeltárás a tartalmi követelményeknek megfelelt. A C-96/14., C-186/16., illetve C-126/17. EUB egyik döntése sem tartalmazta, hogy I. rendű alperesnek az árfolyamváltozás lehetséges indokairól, az arra ható közgazdasági mechanizmusokról kell tájékoztatnia a fogyasztót. Laikus fogyasztó az árfolyamváltozás lehetséges okainak, és ezen okok árfolyamra gyakorolt hatásának közgazdasági ismertetése alapján, az erre irányuló szakirányú ismeretek hiányában nem lenne képes felmérni, hogy mely esemény milyen hatással van az árfolyamra. Nem kell külön figyelemfelhívás arról sem, hogy fennáll a veszélye a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének. Ezt sem jogszabály, sem Európai Unió bírósági gyakorlata, sem jogegységi döntés nem írja elő. Elegendő annak a közlése, hogy bármely árfolyamváltozásból eredő kockázat korlátlanul a fogyasztót terheli.

A meghallgatott tanúk felperes állításait nem támasztották alá. Felperes őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás világos, érthető volt, így e vonatkozásban a keresetet elutasította.

- [14] Vizsgálta, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja és (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen-e. E jogszabályi rendelkezések, továbbá a Ptk. 205. § (2) bekezdés, 523. § (1) és (2) bekezdése, valamint az 1/2016. PJE 1. pontja ismertetése után kifejtette, a szerződés az előírásoknak megfelel. Megfelelő a szerződés, ha a kölcsön összegét forintban, lerovó pénznemben határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában, kirovó pénznemben

kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor, az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. Utalt arra is eseti döntések felhívása mellett, hogy a kölcsönszerződés egyértelműen rögzítette forintban, azaz lerovó pénznemben a folyósítandó kölcsön összegét. A kölcsönszerződés pontosan rögzítette, hogy a futamidő 72 hónap, a csatolt törlesztési terv meghatározta havi bontásban a törlesztőrészek devizában irányadó összegét, a devizatartozás összegét, mely 7600,12 CHF volt. Hirdetmény szerint a felek megállapodtak abban, hogy a HVB Bank Rt. aktuális devizavételi árfolyamát veszik figyelembe. I. rendű alperes így árfolyamot nem képzett, azt nem tudta befolyásolni, nem alkalmazott napi többféle árfolyamot. Az ÁSZF 3.3.1. pontja és a kölcsönszerződés 12. pontja alapján a törlesztési terv rögzítette a törlesztőrészek esedékességét is. A kölcsönszerződés így a törvény által előírt lényeges feltételeket tartalmazta, nem ütközik a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjába, így a kereset elutasítandó volt.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet felhívása mellett döntött az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről. A II. rendű alperes által igényelt 100.000 forint ügyvédi munkadíjat eltúlzottnak, a pertárgy értékével arányban nem állónak ítélte. A mérséklés körében értékelte azt is, hogy a II. rendű alperesi jogi képviselő a perben tartott tárgyalások egyikén sem jelent meg, azonban beadványait határidőben, bírósági felhívásban foglaltaknak megfelelően terjesztette elő.

[15] Az ítélet ellen felperes fellebbezett. Idézve az elsőfokú bíróság ítéletét, megismételte azon hivatkozását, hogy a kereskedő ügyintézője a szerződéskötéskor nem tájékoztatta felperest a svájci frank CHF alapú hitel árfolyamkockázatáról, nem magyarázta el a kölcsön kockázatát, semmit nem magyarázott el. Eseti döntésre hivatkozott, mellyel kapcsolatban utalt arra, a tájékoztatás elmaradása miatt a szerződés érvénytelen. Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés 12. pontjában foglalt tájékoztatás, amit felperes sosem kapott meg, nem minősül a Hpt. szerinti megfelelő tájékoztatásnak. Egyébként a szerződéskötés előtt kellett volna a tájékoztatást megtenni. Az a meghatározás, hogy a törlesztőrészlet akár jelentős mértékben is emelkedhet, nem elégséges. Az akkor lett volna megfelelő, ha arról tájékoztatják felperest, hogy az árfolyam akár a többszörösére is felmehet, és a törlesztőrészlet is többszörösére emelkedhet.

Utalt a Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i ülésének emlékeztetőjére, idézve a Ptk. 205/A. §, a 209. § (4) bekezdését, annak módosítását, a 6/2013. a 2/2014. PJE értelmezését illetően rögzítve, a szerződéses feltétel akkor világos, átlátható ha abból az átlagos fogyasztó számára kétségek nélkül felismerhető és megérthető, hogy olyan kölcsönszerződést köt, mellyel az adós kockáztat. A kockázatot neki kell viselnie, és az előre nem látható mértékű törlesztőrészlet emelkedést is hozhat. Ezt az adós felismerhette és vállalta. Utalt a C-51/17. döntésre, arra is, megfelelő tájékoztatás után felperes nem írta volna alá a perbeli kölcsönszerződést. **B. F.** tanúvallomását vitatta. Amennyiben a hivatkozott szavak elhangzottak volna, azaz, hogy a tájékoztatás szerint a törlesztőrészlet emelkedhet és csökkenhet is - korlátlanul is emelkedhet - akkor felperes nem írta volna alá a kölcsönszerződést. **W. R.** nem tudott határozott nyilatkozatot tenni, noha arra emlékeznie kellett volna, amennyiben a tájékoztatás bevett szokás lett volna.

Az írásbeli tájékoztatás kapcsán rögzítette, ez nem helyettesítheti alperes azon kötelezettségét, hogy szóban is felhívja a deviza alapú hitel kockázataira a figyelmet, éppen azért mert laikus fogyasztóról van szó.

Részletesen ismertette a C-26/13. ügyben hozott EUB döntést, annak 67., 70., 72., 74., 75., illetve 39. pontjait. Hivatkozott továbbá további eseti döntésekre, a 93/13. EGK irányelv melléklete 1.i) pontjára, a C-186/16. ítélet 50. pontjára. Részletesen felhívta a C-51/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott ítéletet.

Fenntartotta az előadását azzal kapcsolatban is, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja alapján is semmis. Ebben a körben ugyancsak további eseti döntéseket hívott fel, továbbá az Európai Unió Bíróság C-118/17. előzetes döntéshozatali eljárásban született ítéletét, megvilágítva az

ítélet háttérét is.

A 2019. június 19-i Kúriai Konzultációs Testületi döntés részletezésével kitért az érvényesség nyilvánítás tartalmára is. Utalt ezzel kapcsolatos támpontokra, illetve gyakorlatra. Kérte a kölcsönszerződés érvénytelensége megállapítását. A teljes érvénytelenség megállapítása után a szerződés érvényessé nyilvánítását. Az elkészített elszámolás körében az általa korábban csatolt számítás figyelembevételét kérte, mely szerint I. rendű alperes felé 2011. június 30-án 81.243 forint tartozása van felperesnek, melyet vállal megfizetni.

Külön csatolta a Kúria 2019. június 19-i Konzultációs Testületi állásfoglalás II. számítási módja alapján készített semmisségi elszámolást, annak levezetését.

[16] Alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

[17] A fellebbezés megalapozatlan az alábbiak folytán:

[18] A jelen ügyre alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdése szerint, kölcsönszerződés alapján a pénzügyi intézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) bekezdése értelmében olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A 213. § (1) bekezdése szerint, semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

a) a szerződés tárgyát,

e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.

[19] Az 1/2016. PJE határozat 1. pontja szerint a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételeknek, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor.

Az 1/2016. PJE határozat 2. pontjában foglaltak értelmében a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdésében foglaltaknak, ha az írásba foglalt szerződés, illetve annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételek kiszámítható módon tartalmazzák a törlesztőrészletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. A törlesztőrészletek összege kiszámíthatónak tekintendő, ha a szerződés rögzíti legalább az adatokat, azt a számítási módot, amelyek alapján a törlesztőrészletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztőrészletek esedékességekor pontosan meghatározhatók.

[20] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra ebben a körben, hogy a perbeli szerződés ezen feltételeknek megfelelt. A forintban rögzített kölcsönösszeg 1.300.000 forintnak megfelelő, a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamon kalkulált CHF-ben nyilvántartott összeg volt. A kölcsönszerződés 8. pontja értelmében a kölcsönszerződés részét képezte az ÁSZF, melynek átvételét az adós aláírásával elismerte. A kölcsönszerződés 12. pontja értelmében a szerződés részét

képező törlesztési terv tartalmazta a törlesztőrészek esedékességének időpontját, a törlesztőrészlet devizában irányadó összegét, a folyósítás napjának megfelelően átszámított devizatartozás összegét. Összességében a kölcsönszerződés több egymástól elválaszthatatlan, egymással szerves egységet alkotó szerződéses dokumentumból tevődött össze.

- [21] A kölcsönszerződés, az annak részét képező általános szerződési feltételek, az üzletszabályzat, hirdetések és a törlesztési terv alapján a kölcsön összege és a törlesztőrészek összege is kiszámítható volt. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § a) és e) pontjába ütközés okán nem semmis, az e körben kifejtett álláspontjával a Fővárosi Ítélőtábla egyetértett.
- [22] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás körében a Fővárosi Ítélőtábla az alábbiakat emeli ki:
- [23] Az Európai Unió Bírósága C-51/17. szám alatti előzetes döntéshozatali eljárást lezáró ítéletében a 93/13. EKG tanácsi irányelv vonatkozó 4. cikke (2) bekezdését akként értelmezte, hogy a szerződési feltételek világosságának, érthetőségének követelménye az árfolyamkockázat kapcsán azt is magába foglalja, hogy az általánosan tájékozott fogyasztó annak alapján felismerhesse: a nemzeti valuta a nyilvántartási devizához képest leértékelődhet, és értékelni tudja a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt jelentős következményeit is. A feltételek világosságát, érthetőségét a szerződéskötéskor fennálló összes körülményre, a szerződés többi feltételére is figyelemmel kell értékelni. Hasonló volt az Európai Unió Bírósága C-126/2017. számú ügyben, valamint a C-186/16. számú ítéletében meghozott döntése.
- A Kúria Konzultációs Testülete a 2019. április 10-i ülésén tárgyalta az árfolyamkockázat fogyasztókra telepítésével kapcsolatos kérdéseket, és rögzítette, hogy a Kúria 6/2013. PJE határozat 3. pontja, illetve a 2/2014. PJE határozat 1. pontja változatlanul irányadók. Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, és az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt bekövetkezhet.
- [24] A kölcsönszerződés, az általános tájékoztató, illetve az ÁSZF elsőfokú bíróság által is felhívott pontjai szerint alperes az árfolyamváltozás lehetőségéről megfelelő tájékoztatást nyújtott. Alperes kifejezetten felhívta a felperes figyelmét arra, a gazdasági környezet változásaira figyelemmel valószínűsíthető, hogy a törlesztőrészlet és a hátralévő tőketartozás emelkedni fog. Külön felhívta a figyelmet arra is, hogy csak akkor válassza a deviza alapú konstrukciót amennyiben a jövedelme várhatóan lépést tud tartani a várható árfolyamváltozással, mivel a kockázatot teljes mértékben neki kell viselnie. Ezen túlmenően a kölcsönszerződés 5. pontja, az ÁSZF IV.4.5. pontja, illetve a hirdetés tartalmazza, hogy a felek a törlesztőrészlet kalkulálásakor árfolyamtartalékokat képeztek melynek célja az árfolyamváltozásból adódó eltérések mérséklésének csökkentése volt.
- [25] Az írásbelitől eltérő szóbeli tájékoztatást a felperes bizonyítani nem tudott. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, alperes tájékoztatási kötelezettsége nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás előre nem látható mértékére. (6/2013. PJE 3. pont)
- A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság eseti döntésekkel, illetve az Európai Unió Bírósága döntéseivel alátámasztott további indokolásával is egyetértett.
- [26] Mindezek alapján a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [27] A Fővárosi Ítéltábla csupán utal a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf...../2016/5., a Kúria Pfv.VI...../2016/5., továbbá a Kúria Pfv.I...../2018/8. számú határozatában rögzítettekre.
- [28] A felperes fellebbezése megalapozatlan volt. Alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő, a másodfokú tárgyaláson nem vettek részt, így költségeik nem merültek fel. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alperesek javára perköltséget nem ítelt meg. Ugyanakkor megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdés második fordulata szerint megállapítható - 15.000 forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

, 2020. január 29.

. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

. Molnár József s.k.
előadó bíró

Dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró